

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

De pedibus animæ, & quòd voluntas per charitatem se & omnia tam interiora, quàm exteriora mouet, ac intentionem rectificat, cuius signa interiora & exteriora sunt multa. Cap. XXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

tij, nisi ad velle gratia subueniat, quod velle vitij vincat, & velle natura perficiat.

Hoc autem triplex velle, sequitur & triplex intentio, prout Alexander de Hales in 3. parte Summæ ponit exemplum, dicens: Velle comedere, vel aliquid aliud facere solum ad sustentationem naturæ, est velle naturæ, siue naturæ, ex illa scilicet intentione. Velle verò comedere propter voluptatem, est velle culpæ, & per consequens, vituperabile. Velle autem comedere ad hoc, quòd in seruitio Dei sustentetur, est velle gratiæ, & per consequens laudabile & premiabile. Vides ergò, quòd *bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bona*. Et sic est in his, quæ videntur esse indifferentia. Itaque thesaurus cordis bonus vel malus, est intentio bona vel mala, ex qua Deus iudicat opera esse bona vel mala. Ideo confulit Apostolus, dicens: *Sive manducatis, siue bibitis, siue aliud quid facitis, omnia in gloriâ Dei facite*. Si enim hæc rectè fiunt, laudes Dei sunt. Nam (secundum Gregorium) somnus Sanctorum non vacat à mysterio. Ideo enim dormiunt, vt ad laudandum Deum fortiores existant. Denique si malum sit opus, nec ad bonum referibile, ad excusandum tamen vel minuendum illud maxime valet simplicitas intentionis.

De pedibus animæ, & quòd voluntas per charitatem se & omnia tam interiora, quàm exteriora mouet, ac intentionem reedificat, cuius signa interiora & exteriora sunt multa.

Cap. XXVI.

Vulnerasti cor meum soror mea sponsa, &c. Augustinus libro de spiritu & anima: Animus inuisibilis est: neque enim aliter inuisibilia cernere valeret. Visibilia per corpus videt, & inuisibilia per se, & in eo se videt, quòd inuisibile se videt. Videtur tamen in corpore per corpus, sicut sensus in litera manet, & per literam videtur. Animus in momento sensus suos per totius orbis fines & mundi secreta circumfert, descendit ad inferna, ascendens inde, versatur in cælo, adhæret Christo, iungitur Deo. Ipse siquidem est eius patria & habitatio, ad cuius similitudine factus est. Quisquis ergo se tale reddi desiderat, qualis à Deo factus est, id est, similis Deo, redeat ad se cõstet in se, & sic intra semetipsū, apud semetipsum quærat & videat, vnde cõstet homo, & ex qua parte factus sit ad imaginem Dei, vt illi soli inhæreat, illi iugiter deseruiat, illiq; synceriter

A a inten-

Intentio
triplex.

Thesaurus
cordis du-
plex.

Matth. 12.
Luca. 6.

1. Cor. 10.

Ad Deum
tendere.
quid.

Pedum ani-
mae inqui-
natio.

Gent. 5.

Pedes my-
sticæ quid.

Psa. 17.

Matth. 6.

Rom. 8.

1. Cor. 13.

intendat. Nam illi intendere, est ad Deum tendere. Hoc autem, secundum Hugonem, est ad Deum tendere, & ad ipsum pertingere, semper eum per desiderium querere; & per cognitionem inuenire, & per gustum tangere. Nam, secundum Dionysium, spiritus rationales ad interiora tendentes, cognitione & dilectione accedunt & proximi fiunt secundum excellentissimam collationem, quem habent iuxta Deum. Sed oportet huiusmodi pedes cognitionis & dilectionis esse mundos, praesertim recta intentione. Quamuis autem impossibile est hominem aliquando non peccare venialiter, & non habere aliquam inordinatorem in sua sensualitate, propter continuam conuersationem in terris, ex qua contrahitur aliqua macula impuritatis in affectu, & ex hoc ruga obscuritatis in intellectu; tamē qui legitimi discipuli Domini sunt, non indigent lotionem capitis, quod est intelligentia, quae in viris sanctis immediate coniungitur Deo saporosa contemplatione, & deifica intentione: nec lotionem manuum, quia opera eorum munda sunt propter mundiciam capitis, ea in Deum ordinantis: sed tantum lotionem pedum, quia dicit Origenes: Impossibile puto non contaminari extrema animae & infima eius, quanquam quis quo ad homines perfectus reputetur. Hos pedes lotos inquinari timuit sponsa, dicens: *Lavi pedes meos*, id est, cogitationes, quibus quandoque terram tangere solebat, & hoc scribis compunctionis. Pedes in Scriptura, secundum Dionysium, significant virtutem motiuam, & acutè penetrantem, & velocem, id est, semper tendentem in diuina. Non enim solum ad ambulandum debent esse expediti, sed etiam per feruorem ad penetrandum acuti, cum Psalmista dicente: *Et in Deo meo transgrediar murum*. Murus est omne quod itineri nostro obijcitur, ne ad dilectum perueniatur: quem tunc transgredimur, cum pra amore dilecti cuncta mundi huius obiecta calcamus, ut *ibi sit cor, ubi i thesaurus*, eius. Vnde ait Eusebius: Qui mentem applicauit ad caelestia, sic mentem ibi habebit, ut solo corpore conuersari videatur cum hominibus, animo verò sit aggressus mansiones caelestes. Quia habet anima amorem in se, quo cum Deo semper stare potest, nec aliqua creatura potest eam à charitate, quae Deus est, separare, iuxta illud Pauli ad Romanos: *Quis nos separabit à charitate Christi? tribulatio, an angustia, an persecutio?* &c. Et infra: *Neque Angeli*: quia secundum Augustinum, cum Deo inharemus, non sunt Angeli mente nostra potentiores, imò toti mundo superior est mens Deo inhaerens. Cum igitur charitas omnia potest, *omnia sustinet, & nunquam excidit*,

excidit, spiritus noster in fonte charitatis permanere potest, maxime cum charitas voluntates nostras ad Deum, quasi ad cœtrum proprium inclinet, & nos sibi incorporet, ac voluntates concordet, quæ maxime cohabitationem amantium conseruant & perpetuant. Hinc Augustini consilio. Veniamus ad eum recta intentione, intremus ad eum dilectione ignita, & incorporemur ei voluntate deifica, vt nos non faciamus voluntatem nostram, sed voluntatem Dei, & non eiciet nos foras in exilium tenebrarum, & penarum.

Voluntas enim, secundum Anselmum, est instrumentum seipsam mouens, & omnia alia instrumenta, quibus sponte vtitur, & quæ sunt in nobis, vt manum, linguam, oculos, pedes, & sic de alijs: & etiam quæ sunt extra nos, vt securim, malleum, & alia quæcunq; instrumenta, faciens omnes voluntarios motus. Ipsa verò se suis affectionibus mouet in finem desideratum. Et ideo sola voluntas elicit actum intentionis propriè dictæ principaliter, quamuis etiam est à ratione, vel intellectu, vt à dirigente & dictante. Hinc est, quod quanto maior amor finis, tanto vehementior est motus intentionis in finem, ita quod amor mouet ad finem desideratum, sed intentio mouet omnia, per quæ amor potest consequi finem desideratum, & disponit ad illius finis consecutionem. Nam intentio priusquam in actione se exercet, hoc, quod iam appetit, contemplatur, & vnaquæq; actio suam intentionem, quasi intuentem oculum sequitur. Et sicut fabrica columnis, columnarum basibus fulciuntur, sic vita nostra virtutibus, virtutes autem intentione recta subsistunt: alioqui etiam opera summa inaniter fiunt, si cordium intentiones extra rectitudinē eternitatis deflectuntur. E contra, si rectè intendimus, opus bonum efficitur, etiam si minus bonum extra videatur, vt dicit Gregorius. Hæc igitur intentio, prout est à voluntate, per gratiam formata, non solum actualis, sed etiam habitualis facit opus vel actum meritorium, si tamen ille actus ad bonum est referibilis, quamuis etiam in se sit actus indifferens. Veruntamen actualis intentio perfectior est habituali, magisque meritoria, quia nimirum addit aliquam bonitatem super habitualement intentionem.

Denique, rectæ intentionis quinque sunt signa exteriora, quorum primum est, detestatio laudis humanæ, & promotio laudis diuinæ, ne contingat audire: *Amen dico vobis, receperunt mercedem suam.* Et hoc docet Dominus in Euangelio, dicens: *Cum feceritis omnia, quæ præcepta sunt vobis, dicite, quia serui inutiles sumus.* Secundum est, cōtinua

Voluntas se
& omnia
mouet.

Intentionis
rectæ signa
exteriora
quinque.
Matth 6.
Lucæ 17.

& sobria mentis exultatio. De quo dicit Origenes: Non inueni veritas signum boni cordis, quam si inter arumnas feras dulcedinem mentis ex frequentia sobria exultationis. Tertium est, ordo correctionis, ut scilicet à teipso primò correctionem incipias, & alios postea corripias, ne tibi dicatur: *Quid vides festucam in oculo fratris tui, irabem autem in oculo tuo non consideras?* Quartum est, benignitas fraternae compansionis, quia, secundum Gregorium, vera iustitia compansionem habet, falsa dedignationem. Et quia bonus est corde, benignus est compansionem. Quintum est, immobilitas mentis in omni euentu, tam aduerso, quam prospero. Semper enim *diligit qui amicus est*. Et signa hæc breuiter Origenes tangit super illud Canticorum: *Quam pulchri sunt gressus tui in calcamentis, filia principis*, dicens: Si in operibus, quæ agis, laudem humanam vitas, si sobriè exultas, si prior te corripias, si alijs benignitatem exhibeas, si patientiam in aduersis ostendas. Interiora vero signa recte intentionis sunt duo, scilicet charitas in intentione, & veritas in electione. Charitas intentionem ad omnia, quæ sunt ad finem principaliter intentum, dirigit & extēdit, ac per hoc arctius vnit, cum in omnibus vnum intendit, & ad vnum tendit, & omnia, quantum potest, cum ipso vnire querit. Veritas in electione non sinit eam circa finem errare intentum: ideo talis intentio merito dicitur recta sine obliquitate, & simplex sine admixtione: quæ per charitatem & veritatem adiuta, cuncta temporalia derelinquit, ut ad æterna perseveranter assurgat, donec intentio tentio fiat. Si enim, secundum Gregorium, semel in appetitione celestis patriæ forti stabilitate animus per intentionem figitur, minus rerum temporalium perturbatione vexatur. A cunctis quippe externis motibus eandem intentionem suam quasi quendam secretissimum secessum petit, ibique incommutabili bono inharere, & cuncta mutabilia transcendens, ipsa iam tranquillitate quietis suæ in mundo, extra mundum est. Excedit enim omnia ima intentione summorum. Et cunctis rebus, quas non appetit, libertate quadam superesse se sentit, nec tempestatem rerum temporalium intus sustinet, quàm intuetur foris: quia terrena cuncta, quæ concupita mentem opprimere poterant, despecta subteriacent.

*Quod intentionis bonæ tres sunt gradus, scilicet intentio re-
ctificata, simplicata, & desiccata.*

Cap. XXVII.

Vult.

Lucæ 6.

Prover. 17.

Cant. 7.

Intentionis
rectæ signa
interiora
duo.